

Nr DP I Prez 1120/57/1-a

Z A R Z A D Z E N I E Nr 20/57

w sprawie wykonywania przez Prokuraturę nadzoru nad ścisłym przestrzeganiem prawa przez rady narodowe i ich organy.

W celu wykonywania przez Prokuraturę nadzoru nad ścisłym przestrzeganiem przepisów prawa przez rady narodowe i ich organy oraz okazywania nad zgodnością z przepisami prawa aktów i innych czynności rad narodowych i ich organów zgodnie z art. 3 pkt 1, 2 i 3 oraz na podstawie art. art. 10 ust. 1 i 14 ustawy z dnia 20.VII.1950 r. o Prokuraturze /Dz.U. nr 38, poz. 346/ -
z a r z a d z a m o następuje:

- § 1. Prokurator podejmuje czynności w trybie nadzoru nad ścisłym przestrzeganiem przepisów prawa przez rady narodowe i ich organy w przypadku naruszenia przepisów prawa tzn. ustaw /dekretów/ oraz rozporządzeń, uchwał i innych aktów normatywnych, wydanych na podstawie ustaw i w granicach upoważnienia ustawowego.
- § 2. Celem usunięcia naruszenia przepisów prawa prokurator winien zaskarżać niezgodne z tymi przepisami uchwały, decyzje i inne akty prawne ogólne i indywidualne /decyzje/ wydane przez rady narodowe i ich organy.
- § 3. Prokurator winien zaskarżać takie akty prawne ogólne i indywidualne, które wydane są wbrew przepisom albo bez oparcia się o przepis prawa lub z oczywistym przekroczeniem uprawnień organu, wydającego, jeżeli zaś chodzi o akty indywidualne /decyzje/ również takie, które zawierają wadę, powodującą ich nieważność na mocy przepisu prawa. W szczególności prokurator zwraca uwagę na akty, które dotyczą bezpośrednio lub pośrednio praw i obowiązków obywateli.

Prez. 221/57/1-a

- § 4. Jeżeli naruszenia przepisów prawa tego samego rodzaju przez organy rad narodowych powtarzają się lub jeżeli istotnie przyczyną sprzyjającą tym naruszeniom, prokurator winien - niezależnie od ewentualnego zaskarżenia uchwały, decyzji lub innego aktu prawnego - wystąpić do odpowiedniego organu o przywrócenie stanu zgodnego z przepisami prawa oraz o zapobieżenie naruszeniom prawa w przyszłości.
- § 5. Prokurator sporządza wystąpienia również w odniesieniu do czynności nie wyrażonych na piśmie a naruszających przepisy prawa.
- § 6. Podstawą zaskarżenia lub wystąpienia może być wyłącznie sprzeczność między treścią uchwały, decyzji i innych aktów prawnych oraz czynności, podjętych przez organy rad narodowych a przepisami prawa, nie zaś esencja ich celowości.
- § 7. Ustalenia dokonane przez prokuratora w trybie nadzoru nad działalnością przestrzeganiem prawa w zakresie działania rad narodowych i ich organów winny być w uzasadnionych przypadkach, niezależnie od sporządzenia zaskarżenia lub wystąpienia, podstawą do wszczęcia postępowania karnego, wyłączenia powództwa bądź wystąpienia z wnioskiem o pociągnięcie winnych do odpowiedzialności cywilnej, karnej-administracyjnej lub dyscyplinarnej.
- § 8. Prokurator winien:
- a/ uczestniczyć w sesjach wojewódzkiej /powiatowej/ rady narodowej, a w posiedzeniach jej prezydium wówczas, kiedy omawiane są uchybienia w działalności terenowych organów z punktu widzenia przestrzegania przepisów prawa oraz przejawy przestępczości i wyniki jej zwalczania; prokurator winien przygotować się do uczestnictwa w sesji lub w posiedzeniu rady przez zapoznanie się z materiałami, które będą przedmiotem sesji lub posiedzenia;
 - b/ wyciągać wnioski dla swej działalności z treści obrad i z postulatów, stawianych prokuratorce na sesjach rady i na obradach jej prezydium, jak również winien sam informować

zadę i prezydium o naruszeniach przepisów prawa w działalności terenowych organów oraz o wynikach działalności prokuratury w zakresie zwalczania wymienionych zjawisk;

- b/ reagować na skargi i zażalenia obywateli oraz głosy opinii publicznej, wypowiedziane w prasie, przez radio i w inny sposób i żądać w związku z tymi głosami od prezydium i innych organów rad narodowych uchwał, zarządzeń, instrukcji, decyzji oraz innych dokumentów, pochodzących od tych organów celem ustalenia, czy odpowiadają one przepisom prawa;
- c/ żądać sprawdzania przez osoby pełniące funkcje kierownicze w organach rad narodowych konkretnych faktów lub dokonania kontroli działalności podległych im osób i organów w przypadkach, gdy prokurator powziął uzasadnione przypuszczenie, że osoby te lub organy działają niezgodnie z przepisami prawa;
- d/ systematycznie zapoznawać się z treścią dziennika urzędowego wojewódzkiej rady narodowej w celu ustalenia, czy treść aktów prawnych oraz tryb ich ogłaszania zgodne są z przepisami prawa.

§ 9. Prokurator może żądać od osób sprawujących funkcje urzędowe w organach rad narodowych wyjaśnień w związku z naruszeniami przepisów prawa /art. 12 ustawy z dnia 20.VII.1950 r. o Prokuraturze/.

§ 10. Czynności w trybie nadzoru ogólnego sprawują:

- a/ prokuratorzy wojewódzcy w stosunku do wojewódzkich rad narodowych /Rady Narodowej m.st. Warszawy, Łodzi, Krakowa, Poznania i Wrocławia/ i ich organów oraz w stosunku do rad narodowych niższego stopnia i ich organów;
- b/ prokuratorzy powiatowi w stosunku do powiatowych rad narodowych /rad narodowych miast, stanowiących powiaty/ i ich organów oraz w stosunku do rad narodowych niższego stopnia i ich organów.

§ 11. Prokurator wojewódzki zaskarża sprzeczne z przepisami prawa uchwały, decyzje i inne akty prawne:

- a/ wojewódzkiej rady narodowej /Rady Narodowej m.st. Warszawy, Łodzi, Krakowa, Poznania i Wrocławia/ do Rady Państwa,
- b/ prezydium wojewódzkiej rady narodowej do Rady Ministrów,
- c/ jednostek organizacyjnych i organów prezydium wojewódzkiej rady narodowej do właściwych ministrów lub kierowników urzędów centralnych.

§ 12. Prokurator powiatowy zaskarża sprzeczne z przepisami prawa uchwały, decyzje i inne akty prawne:

- a/ powiatowej /dzielnicowej/ rady narodowej /rady narodowej miasta, stanowiącego powiat/ do właściwej wojewódzkiej rady narodowej /Rady Narodowej m.st. Warszawy, Łodzi, Krakowa, Poznania i Wrocławia/;
- b/ prezydium powiatowej /dzielnicowej/ rady narodowej /rady narodowej miasta stanowiącego powiat/ do prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej /Rady Narodowej m.st. Warszawy, Łodzi, Krakowa, Poznania i Wrocławia/;
- c/ jednostek organizacyjnych i organów prezydium powiatowej /dzielnicowej/ rady narodowej do właściwych jednostek organizacyjnych i organów np. zarządów ^{wydziałów} prezydium wojewódzkiej rady narodowej /Rady Narodowej m.st. Warszawy, Łodzi, Krakowa, Poznania i Wrocławia/;
- d/ miejskich, dzielnicowych rad narodowych w mieście stanowiącym powiat, osiedlowych i gromadzkich rad narodowych do właściwej powiatowej /miejskiej/ rady narodowej;
- e/ prezydium miejskiej, dzielnicowej rady narodowej w mieście stanowiącym powiat, osiedlowej i gromadzkiej rady narodowej do prezydium właściwej powiatowej /miejskiej/ rady narodowej;
- f/ jednostek organizacyjnych i organów prezydiów rad wymienionych w pkt g do właściwych jednostek organizacyjnych i organów prezydiów powiatowych rad narodowych.

- § 13. 1. Zaskarżenie nie wstrzymuje wykonania zaskarżonej uchwały, decyzji lub innego aktu prawnego.
2. Zaskarżając uchwałę wojewódzkiej rady narodowej do Rady Państwa, prokurator występuje, jednocześnie z wnioskiem o zawieszenie wykonania uchwały. W przypadkach zaskarżenia uchwał innych rad narodowych, prokurator występuje z takim wnioskiem do prezydium rady wyższego stopnia.
3. W przypadku, gdy zaskarżona decyzja lub inny akt prawny narusza w sposób niewątpliwy przepisy prawa i grozi niepowetowaną szkodą interesowi publicznemu lub prawnie chronionemu interesowi obywatela /np. bezprawne przymusowe odebranie gruntu, eksmisja z mieszkania, egzekucja kary w trybie karno-administracyjnym/, prokurator winien jednocześnie z zaskarżeniem wystąpić z wnioskiem o wstrzymanie jej wykonania do czasu rozpatrzenia zaskarżenia. Jeżeli organ, który wydał zaskarżoną decyzję lub inny akt prawny, nie jest władny wstrzymać jej wykonania, prokurator kieruje wniosek do organu uprawnionego do wstrzymania wykonania decyzji /np. do przewodniczącego wojewódzkiej komisji lokalowej, który ma prawo wstrzymać wykonanie decyzji organów kwaterunkowych/.
- § 14. Przy zaskarżeniu decyzji, naruszającej przepisy prawa, prokurator winien zwracać uwagę na to, czy zgodnie z postanowieniami art. art. 99-101 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 22.III.1928 r. o postępowaniu administracyjnym /Dz.U. Nr 36, poz. 341/ lub innymi szczególnymi przepisami /np. postępowanie podobne/ dopuszczalne jest uchylenie lub zmianą tej decyzji.
- § 15. Wystąpienia kieruje się przy odpowiednim zastosowaniu §§ 10 - 12.
- § 16. 1. Zaskarżenia i wystąpienia wnosi prokurator do organów nadzórnych za pośrednictwem organów, których uchwały, decyzje i inne akty prawne oraz czynności są przedmiotem zaskarżenia lub wystąpienia.

2. W uzasadnionych przypadkach prokurator może wnieść wystąpienia wprost do organów nadrzędnych.

3. Zaskarżenia i wystąpienia kieruje prokurator na ręce przewodniczącego prezydium rady narodowej, chyba że organem właściwym do rozpatrzenia zaskarżenia lub wystąpienia jest organ prezydium wyposażony we własne uprawnienia /np. komisja lekalewa/.

§ 17. 1. Prokurator powiatowy jest obowiązany przedkładać projekty swych zaskarżeń i wystąpień, dotyczących uchwał powiatowej rady narodowej i jej prezydium do zatwierdzenia prokuratorowi wojewódzkiemu. Prokurator Wojewódzki jest uprawniony żądać od prokuratorów powiatowych przedkładania sobie projektów innych wystąpień lub zaskarżeń.

2. postanowienia ustępu poprzedniego odnoszą się odpowiednio do obowiązków prokuratorów wojewódzkich i uprawnień dyrektora Departamentu Nadzoru Ogólnego.

§ 18. Jeżeli prokurator w przypadku nieuwzględnienia zaskarżenia lub wystąpienia, uważa nadal swoje stanowisko za słuszne, komunikuje o tym prokuratorowi nadrzędnemu /prokurator powiatowy - prokuratorowi wojewódzkiemu, prokurator wojewódzki - Prokuratorowi Generalnemu PRL za pośrednictwem Dyrektora Departamentu Nadzoru Ogólnego/ i przesyła akta sprawy celem ewentualnego podjęcia dalszych kroków.

§ 19. W zaskarżeniu należy przedstawić stan faktyczny, przytoczyć przepisy prawa, które zostały naruszone, postawić wniosek o uchylenie lub zmianę zaskarżonej uchwały, decyzji lub innego aktu prawnego oraz żądać rozpatrzenia sprawy w terminie 14-dniowym i zawiadomienia o podjętej decyzji.

§ 20. W wystąpieniu należy przytoczyć fakty naruszenia lub niewypełnienia przepisów prawa, jak również okoliczności sprzyjające temu stanowi rzeczy, wskazać, o ile zachodzi potrzeba, osoby, które zdaniem prokuratora winny być pociągnięte do odpowiedzialności cywilnej lub dyscyplinarnej, postawić

wniczek o przedsięwzięcie konkretnych środków zapobiegających na przyszłość naruszeniom prawa oraz żądać rozpatrzenia sprawy w terminie jednego miesiąca i zawiadomienia o podjętych środkach.

§ 21. Do czynności prokuratora podejmowanych w granicach postępowania szeregowego /np. w sprawach lokalnych karno-administracyjnych/ i określonych odrębnymi zarządzeniami stosują się postanowienia tych zarządzeń.

§ 22. Tracą moc postanowienia rozdziału XII Tymczasowego Regulaminu Urzędowania Prokuratury w zakresie unormowanym niniejszym zarządzeniem.

Rozdziałnik Nr 3

PROKURATOR GENERALNY
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

/-/ A. Burda

Za zgodność:

Kierownik Kancelarii
Biura Prezydenckiego

E. Szymczyk
/ E. Szymczyk /